

Gaujas Nacionālā parka (GNP) dabas aizsardzības plāna projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols

Sanāksmes norises laiks: 2022. gada 08. septembris, plkst. 12:00

Sanāksmes norises vieta: Raiskuma pagasta tautas namā "Auciemmuiža" (Auciems, Raiskuma pag., Cēsu novads)

Sanāksmi vada: Aiga Kāla, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” pārstāve

Sanāksmi protokolē: SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, vides speciāliste Baiba Paegle (konspektīvs protokols sastādīts pēc diktoфона ieraksta).

Dalībnieku saraksts: pieejams uz pieprasījumu

Sanāksmi atklāj SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” pārstāve **Aiga Kāla** un iepazīstina ar sanāksmes dienas kārtību, sanāksmes norisi un informāciju par turpmāko līdzdalību.

Sanāksmes turpinājumā Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas aizsardzības departamenta direktore **Gita Strode** iepazīstina klātesošos ar dabas aizsardzības plāna (turpmāk tekstā – DA plāns) izstrādes procesu un sniedz informāciju par Gaujas nacionālā parka (turpmāk tekstā – GNP) statusu. Tiek skaidrots, kas ir DA plāns un kāda ir DA plāna izstrādes kārtība. Skaidro klātesošo iespējas iesaistīties dokumenta apspriešanā un informē par izmaiņām, kas notiks pēc DA plāna izstrādes.

Sanāksmes turpinājumā **Andris Klepers**, tūrisma eksperts, informē klātesošos par GNP iedzīvotāju un apmeklētāju datiem, kā arī par apsvērumiem attālināto zonu attīstībai tūrismā un rekreācijā. Prezentē iegūtos aptaujas rezultātus par GNP iedzīvotāju raksturojumu, saimniecisko darbību, nākotnes ainavu prioritātēm, iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanas paradumiem, tūristu galveno vērtību uztveri, traucējumiem, apmeklējuma negatīvo ietekmi un GNP apmeklētāju raksturojumu, kā arī par GNP apmeklētāju piesaisti un maksas apsvērumiem dabas takās. Nobeigumā prezentē ROS pieeju atainojumu kartēs.

Sanāksmes turpinājumā SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, vides speciālists **Gatis Eriņš** informē klātesošos par DA plāna dokumenta saturu, par GNP DA plāna ietvaros veiktajām izpētēm un par citām aktivitātēm, kas norisinājušās DA plāna izstrādes laikā, kā arī sniedz informāciju par saņemto priekšlikumu izvērtējumu. Demonstrē klātesošajiem GNP DA plāna ietvaros iegūtajiem dabas vērtību, tūrisma, ainavu un citu aspektu izvērtējuma rezultātiem. Sniedz informāciju par apsaimniekošanas pasākumu sasaisti ar GNP aizsardzības un apsaimniekošanas mērķiem, kā arī izklāsta GNP mērķus, apsaimniekošanas pasākumus GNP DA plānā, GNP esošo zonējumu un noteikumus. Skaidro sagatavotā zonējuma pieeju un kartes, kurās attēlots esošais funkcionālais zonējums un funkcionālā zonējuma priekšlikums. Prezentē piedāvātā zonējuma izmaiņu platību kopsavilkumu un zonējuma izmaiņu kopsavilkumu. Informē klātesošos par galvenajiem nosacījumiem individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumos (IAIN) un īsi par turpmākajiem soļiem DA plāna izstrādē.

Aiga Kāla aicina sanāksmes dalībniekus uzdot jautājumus par DA plāna izstrādi.

Sanāksmes dalībnieks 1, kurš strādā zemes mērniecībā, ikdienā saskaras ar zemes dalīšanas jautājumiem, t.sk. ar 10 ha dalīšanas ierobežojumu. Komentē, ka pēdējā prezentācijā 2.

punktā minēts ilgtermiņa mērķis – ilgtermiņa sabalansēta apsaimniekošana. Jautā, ja taps IAIN noteikumu jaunā redakcija GNP, vai tiks sniegts priekšlikums samazināt dalīšanas platību visās zonās? Atgādina, ka ir arī MK noteikumi Nr. 240 (*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*), kuros ir minēts, ka arī DA plāna teritorijās var būt mazākas platības. Vai sabiedrībai būtu jāraksta vairāki iesniegumi, lai iekļautu šo punktu visās zonās?

Gatis Eriņš sniedz atbildi, ka GNP ir stingrā režīma zona, kas pieder valstij, tur nebūs nekādi dalīšanas atvieglojumi. Dalīšanas atvieglojums ir attiecināms uz dabas lieguma zonu un dabas parka zonu (*Zemes dalīšana DLZ – ne mazāk kā 10 ha, izņemot infrastruktūras objekta vai esošas ēkas un tai nepieciešamās zemes atdalīšanai, DPZ – 10 ha mežā un 3 ha lauksaimniecības zemēs*). Ainavu zonā un neitrālajā zonā noteikumi neregulē šo īpašumu dalīšanu, kas ir pašvaldību teritorijas plānojuma jautājums.

Sanāksmes dalībnieks 1 jautā, tad var cerēt, ka tas, kas ir iekļauts, tiks apstiprināts.

Gita Strode sniedz atbildi, ka IAIN noteikumu priekšlikums tiks virzīts tālāk, ja vien nebūs kardinālas pretrunas un iebildumu. Tomēr, kas attiecas uz dabas lieguma zonu, netiks atbalstīts nosacījums par zemes dalīšanu 2 ha. Tas būtu pretrunā ar aizsargājamo dabas teritoriju vispārējiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.

Sanāksmes dalībnieks 2 jautā par zonējuma maiņu, kāda ir bijusi motivācija mainīt zonējumu un kur var iepazīties ar ainavu aizsardzības zonas noteikumiem, kuri būs spēkā līdz ar jauno DA plānu.

Anete Pošiva-Bunkovska sniedz atbildi, pirmkārt, šis zonējums nemainīsies tuvākajā laikā, plāna pieņemšana un zonējuma priekšlikums ir tas, kas vispār tiek virzīts pēc plāna pieņemšanas caur Ministru kabinetu tādā kārtībā, kā to dara visiem MK noteikumiem. Piedāvātos nosacījumus ainavu aizsardzības zonā var atrast DA plāna otrajā sējumā par ainavu aizsardzības zonu un tur nav paredzēti ierobežojumi derīgo izrakteņu ieguvei, izņemot ainaviski vērtīgās teritorijās. DA plāna mērķis nav aizliegt kaut ko darīt esošajos licenču laukumos un to ieguves vietās.

Sanāksmes dalībnieks 3 komentē, ka teritorijas zonējuma pārskatīšana ir neapdomāts solis. Uzskata, ka DA plāna izstrādātais projekts ir lieks. Jautā, kāpēc DA plānā tika minēta SIA Vidzemes nafta kā viena no potenciāli piesārņotām vietām, kura ir likvidēta 2015. gadā. Kā arī komentē, ka valsts iestādes neveic darbības, autoceļu un dzelzceļu teritorijās, kas mazinātu invazīvo sugu izplatību. Jautā otru jautājumu, kāpēc dabīgajās ūdenstilpnēs nevar pārvietoties ar motorizētiem transportlīdzekļiem.

Lūcija Kursīte sniedz atbildi par pirmo komentāru, ka attiecībā uz piesārņotajām un potenciāli piesārņotajām vietām, tiek izmantota publiski pieejamā informācija no LVĢMC piesārņoto vietu un potenciāli piesārņoto vietu datu bāzes, kurā, iespējams, nav aktualizēta informācija, ja tā vieta bijusi attīrīta. Šī informācija tiks pārbaudīta un, ja nepieciešams, precizēta.

Klātesošie diskutē par piesārņoto vietu informācijas aktualitāti DA plānā un ievietotās informācijas nozīmi.

Gita Strode sniedz atbildi, ka sabiedriskās apspriešanas tiek organizētas, lai šādas kļūdas un neprecizitātes tiktu pamanītas un izvērtētas turpmākā DA plāna izstrādes procesā. Par motorizētiem transportlīdzekļiem, ņemot vērā to, ka šīs ūdenstilpnes ir nodotas valsts pārvaldījumā, tad DAP uzdevums ir novērst iespējamus interešu konfliktus, ja tiks izsniegtas licences tikai pāris cilvēkiem un pārējiem netiks izsniegtas, tad šis process tiek pilnībā izslēgts.

Sanāksmes dalībnieks 3 komentē, ka tā ir maldinoša informācija, jo pirms 15 gadiem pats ir saņēmis šīs licences, kopā 5 licences, no kurām 4 bija uz gadu un 1 bija dienas licence, kuru varēja izņemt jebkurš cilvēks. Turklāt, Ninieris ir privāts ezers, kurš atrodas neitrālajā zonā, kam nav nekāda sakara ar publiski pieejamiem ezeriem, kuram nav nekāda apsaimniekošanas līguma. DAP neveic savas funkcijas, kas jau ir noteiktas GNP likumā. Kāpēc Niniera ezerā nevar braukt ar motorizētiem transportlīdzekļiem?

Andris Klepers atzīmē, ka Niniera ezers ir sarežģīts gadījums, kam tika uzlikts apmeklētāju skaitītājs, kas saskaitīja 23 tūkstošus apmeklētājus gadā. Šī teritorija tiek aktīvi izmantota rekreācijas nolūkiem, tāpēc tā ir dabas parka zonā un šajā gadījumā ir nepieciešami kompleksāki risinājumi.

Sanāksmes dalībnieks 3 jautā, kā lai 6 īpašnieki apsaimnieko ezeru, kuru apmeklē 23 tūkstoši apmeklētāju.

Andris Klepers komentē, ka ir jāņem vērā tas, ka tā publiskā interese nav 1:1 ar privātīpašnieka interesi attiecībā uz šo vienu publiskās daļas īpašuma turētāju. Aptaujās ir minēts, ka cilvēki iegādājās īpašumus GNP, jo ir ainaviskā apkārtnē, kas veido šo cilvēku ikdienas dzīves kvalitāti un šī teritorijas pievilcība ļauj cilvēkiem vieglāk pārdot īpašumus, tāpēc ainava nav šķērslis pašvaldības attīstībai un to var apvienot ar uzņēmējdarbību.

Sanāksmes dalībnieks 3 komentē, ka "saulīšu griešana", kas notiek pašvaldības teritorijā ir jākontrolē pašvaldības policijai.

Andris Klepers sniedz atbildi, ka tur ir sava kārtība un cilvēki tiek sodīti vai brīdināti par šo darbību, bet esošais stāvoklis nenodrošina to, ka tā vieta ir ideāla, tā ir kā problēmvietā.

Sanāksmes dalībnieks 3 komentē, ka cilvēki dodas apkārt ezeram pa privātām teritorijām un atstāj aiz sevis atkritumus, kas privātīpašniekiem pēc tam ir jāsavāc. Uzskata, ka valsts liek slogus privātpersonām, kamēr pati izcērt mežus, kuru koki gandrīz sasniedz 140 gadus.

Sanāksmes dalībnieks 4 jautā, ir izstrādāti aizliegumi, bet kāpēc sabiedrības ieguvumi nav akcentēti. Jautā par mežiem, katram nogabalam šobrīd ir izstrādāts labākais risinājums meža pārvaldībai, bet tad tiek pieņemts lēmums, ka nākotnē galvenās cirtes nebūs. Kā var noteikt šādu aizliegumu, ja tam nav zinātnisks pamatojuma katrā konkrētā situācijā, kurš pētījums to apliecina par visiem maniem 60 dažādajiem nogabaliem. Sniedz komentāru, ka cilvēki nav pietiekami informēti par plāna izstrādi un vēlas, lai tiktu veikta visu parka iedzīvotāju individuāla informēšana. Komentē, ka nepieciešami papildus pētījumi un būtu vēlams rast iespēju noteikt specifiskus apsaimniekošanas nosacījumus slēdzot līgumus ar īpašniekiem, lai varētu izstrādāt atsevišķas detaļas.

Anete Pošiva-Bunkovska sniedz atbildi par mežu aizsardzību. Ir dažādas pieejas meža apsaimniekošanas plānošanai - viena, kas ir mežsaimnieciskā un kokrūpnieciskā pieeja, kur meža galvenā funkcija ir ražot koksni, un ir otra pieeja, kas ir ekosistēmu pieeja, kura aplūko visas meža funkcijas, kas nav tikai koksnes ražošana, bet arī citi ekosistēmu pakalpojumi. Mūsu klimatiskajā zonā, viss tiecas kļūt par mežu, līdz ar to, lai mežs būtu tāds, kā šī ekosistēma tiecas būt, vislabākais ir neiejaukšanās režīms. GNP mugurkauls, upju ielejas un tās koncentrāciju vietas, kur jau tagad ir konstatēti mežu biotopi, ir vietas, kas saglabā šo mežu daudzveidību, kas ir ne tikai sugas. Tā ir tā galvenā ideja, kāpēc vispār tiek piedāvāts stingrāks zonējums ar lielākiem aprobežojumiem, lai Gaujas parks spētu ražot neskartu mežu, kas pēc tam varētu palīdzēt citu mežu augšanā, kā arī mizgrauzis nekad dabiskā mežā, kurš nav egļu monokultūra, visu audzi nenogāzīs, tikai atsevišķus kokus dažādos vecumos un dažādās stadijās. Kompensāciju mehānisms ir nepietiekams, kas arī ir minēts DA plāna individuālo noteikumu projektā, kur ar sarkaniem burtiem ir pateikts vairākos veidos, ka īpašnieki kategoriski iebilst pret to, ka nav adekvātas kompensācijas un ir minēti arī priekšlikumi par kompensāciju apjomiem. Šie viedokļi tālāk tiks nodoti ministrijai. Meža apsaimniekošanas plāns ir rāmis, kas nosaka, kāda mežsaimnieciskā darbība ir atļauta. Viens no mehānismiem ir saimniekot uz meža bioloģiskās vērtības palielināšanu, kur tiek atdarināti dabiskie traucējumi un šajā saimniecībā ir daļa koksnes, ko drīkst paņemt, ja to pieļauj šī meža tips.

Sanāksmes dalībnieks 4 sniedz komentāru par politiku solījumiem meža īpašnieku sanāksmē un piemin, ka tiek piemirsts termins "ainava", kas ir ļoti būtisks elements, ko nedrīkst izslēgt.

Gita Strode sniedz atbildi **sanāksmes dalībniekam 4** par informēšanu, norādot, ka ir nepieciešami personas kodi, lai varētu nosūtīt elektroniskās vēstules cilvēkiem par DA plānu un sabiedrisko apspriešanu, kas ir sensitīva informācija, ko aizsargā personas datu aizsardzības likums. DAP uzturētajā datu sistēmā e-pasta adreses ir tikai tiem īpašniekiem, kas ir snieguši atļauju tos lietot, tāpēc elektroniskās vēstules nav iespējams visiem nosūtīt.

Klātesošie diskutē par vēstuļu saņemšanas atbildības nesējiem un vēstuļu izsūtīšanu uz deklarētajām dzīves vietām.

Lūcija Kursīte komentē, ka uzsākot šī DA plāna izstrādi 2020. gadā tika organizētas 2 informatīvās sanāksmes, pirms šīm sanāksmēm tika nosūtītas informatīvas vēstules pilnīgi visiem zemes īpašniekiem uz deklarētajām dzīvesvietas adresēm, šīs adreses tika iegūtas pērkot pakalpojumu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē, kura pēc kadastra numuriem izsūtīja vēstules uz deklarētajām dzīvesvietām. Par šo sanākumi bija informācija visās pašvaldības avīzēs un reģionālajās avīzēs, bija informācija visās pašvaldību mājaslapās. Zemes īpašnieki tika maksimāli informēti atbilstoši likumdošanas prasībām.

Klātesošie diskutē par cilvēku informēšanu elektroniski un cilvēku pieeju internetam.

Sanāksmes dalībnieks 5 jautā, prezentācijā tika minēts, ka rūpnieciskās ieguves zonas nebūs būtiskas izmaiņas, kā ražotāji spēs veikt savu darbību.

Anete Pošiva-Bunkovska sniedz atbildi, pēc tam tiks apskatīta šī konkrētā situācija, jo, iespējams, netika piefiksētas pilnīgi visas lielās ražotnes, kuras varētu būt neitrālajā zonā, bet

neviens esošs karjers netiek nekādā veidā ierobežots un vienīgā prasība, kas mainās ainavu aizsardzības zonā karjeram, ir rekultivācijas plāna saskaņošana ar DAP.

Sanāksmes dalībnieks 6 komentē, ka mizgrauzis nodara ļaunumu mežam. Sniedz komentāru par alkšņiem, ka vienā privātā īpašumā ir ielikts jauns zonējums, kas aizliedz veikt nogāzto alkšņu ciršanu. Jautā, kas notiks tad, ja virs sarkanajām klintīm nokaltušās egles kādu vējainu dienu nogāzīsies, kas par šo koku nociršanu atbildēs.

Anete Pošiva-Bunkovska sniedz atbildi, ka visi koki, kas ir nokaltuši un bīstami, tiek klasificēti kā bīstamie koki un šos bīstamos kokus var nozāgēt, lai tie neuzkristu kādam virsū. Sniedz atbildi par mizgrauzi, ka mizgrauža izplatība ir dabisks process, DAP mežos tiek saglabāta dabas daudzveidība, mizgraužu bojātās egles ir daļa no šīs daudzveidības, tātad tas tiek saglabāts. Savukārt par baltalkšņu audzēm nosacījumi nav mainījušies. Vienīgie ierobežojumi būtu no spēkā esošajiem individuālajiem noteikumiem, ja tā vieta, kur šie baltalkšņi atrodas, ir paliene. Šobrīd ir arī mehānisms, kas ļauj veikt apsaimniekošanas pasākumus ūdeņu kvalitātes uzlabošanai, šos baltalkšņus novācot.

Sanāksmes dalībnieks 3 jautā atkārtoti par invazīvajām sugām.

Gita Strode atbild, ka šobrīd formāli ir tikai viena invazīva suga, kura ir iekļauta likumdošanā, kas ir latvānis. Bet ir arī citas invazīvas sugas, kuras šobrīd nav iekļautas likumdošanā, bet tiek strādāts pie likumdošanas izmaiņām. Kad tiek mēģināts šo saskaņot, viss apstājas pie naudas, jo finanšu ministrija pasaka, ka naudu nedos. DAP un valstij, tāpat kā citiem zemes īpašniekiem no pašvaldībām pienāk ik pa laikam vēstules par to, ka ir jāveic latvāņu ierobežošana, pretējā gadījumā būs jāmaksā paaugstināts zemes nodoklis vai soda naudas. Šogad ir praktiski sākušies darbi GNP mazo upju krastos, kuras ietek Gaujā, tiek veikta latvāņu ierobežošana. Tiek slēgtas vienošanās ar zemes īpašniekiem, lai varētu arī viņu krastos veikt šo darbību, bet ne visi īpašnieki tam piekrīt. Uz valsts zemēm attiecas tie paši nosacījumi kā uz jebkur īpašnieku, kā arī šīs darbības var notikt tik tālu, cik finansējums atļauj.

Klātesošie diskutē par invazīvo sugu apkarošanu un par izsniegtajiem sodiem privātīpašniekiem un valstij.

Anete Pošiva-Bunkovska komentē, ka projektā ir iekļauta sadaļa par invazīvo sugu apkarošanu, kurā ir pateikts, ka tas ir jāveic koordinēti visiem reizē un par kurām sugām prioritāri. Pašvaldības ir tās, kas ar savām soda sistēmām var kaut ko darīt.

Klātesošie turpina diskutēt par invazīvo sugu apkarošanu.

Sanāksmes dalībnieks 3 ierosina iekļaut IAIN projektā nosacījumu, ka Latvijas Valsts ceļiem un Latvijas dzelzceļam ir pienākums apkarot invazīvās sugas pie autoceļiem un dzelzceļiem, it sevišķi GNP.

Anete Pošiva-Bunkovska komentē, ka šis ierosinājums piefiksēts.

Klātesošie turpina diskutēt par invazīvo sugu apkarošanu un sodu piemērošanu.

Sanāksmes dalībnieks 7 komentē, ka vēlās, lai īpašumam tiktu samazināts nekustamā īpašuma nodoklis, mainoties šai te DA plāna robežai. Uzdod jautājumu, kā jaunās robežas tiks noteiktas un kā šī informācija tālāk tiks nodota zemes dienestam.

Gita Strode sniedz atbildi, ka šobrīd praksē kopš 2017. gada principā tā arī ir, ka DAP nosūta aktuālo informāciju zemes dienestam par apgrūtinājuma kodiem gan tad, kad Meža dienests vai DAP izveido mikroliegumu, gan tad, kad ministrija apstiprina jaunus noteikumus par kādas teritorijas zonējumu. Atbilstoši šai informācijai dati sistēmā tiek aktualizēti. Jāņem vērā, ka vecajos reģistros ir daudz kļūdu, kas lēnām tiek sakārtotas, cik nu resursi to atļauj. Aicina cilvēkus, ja viņi paši konstatē, ka ir kādas kļūdas saistībā ar apgrūtinājumu savā īpašumā, zvanīt vai rakstīt e-pastu DAP.

Sanāksmes dalībnieks 7 komentē, ka zemes grāmatā dati nemainīsies, zemes robežu plānā dati nemainīsies un kadastrā būs atkal citi dati, līdz ar to būs trīs dažādas informācijas.

Anete Pošiva-Bunkovska sniedz atbildi, ka zemes grāmatā jau labu laiku ir atsauce, ka par apgrūtinājumiem jāskatās dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols", zemes grāmatā visu nevar ielikt.

Gita Strode papildina, ka "Ozola" sistēma ir 10 gadus veca, tātad tā ir novecojusi un vajag aktualizēt mūsdienu vajadzībām atbilstošu sistēmu.

Sanāksmes dalībnieks 4 jautā, vai ir veikti aprēķini, cik vispār valstij šie jaunie noteikumi izmaksās vai ko valsts ietaupīs.

Gita Strode sniedz atbildi, ka nav aprēķinu tikai par GNP, bet ir veikti aprēķini par visu valsti kopā. Noslēdzoties projektam "Dabas skaitīšana" bija uzdevums, ka ir jāveic aprēķins, kas būtu jāmaina, lai izpildītu visas Eiropas prasības attiecībā uz biotopu aizsardzību, NATURA tīklu u. tml. Atbilstoši šiem izanalizētajiem datiem radās vairāki scenāriji par to, cik platības ir jāsargā, kā arī dažādi apsaimniekošanas scenāriji, kas varētu mainīties. Šie aprēķini ir iesniegti Vides ministrijā izvērtēšanai, kas tālāk virzītu uz Ministru Kabineta lēmuma pieņemšanai.

Sanāksmes dalībnieks 4 komentē, ka nav ko cerēt, ka parādīsies nauda par ko īstenot šo projektu, šī nauda ir jāsarāžo, ja vien šis projekts nedos peļņu.

Gita Strode piebilst, ka tas noteikti dod arī peļņu. DA plāns ir rekomendāciju dokuments un atbilstoši šim dokumentam būs iespējas, kā arī projektu uzsaukumi, kur var piesaistīt finansējumu aktivitātēm, kuras DA plānā ir iekļautas. Dokuments būs priekšnosacījums, lai šādu finansējumu varētu prasīt.

Andris Klepers papildina, ka DA plānā sadaļā par tūrismu ir ekonomiskais aprēķins. Sniedz informāciju par veiktajiem naudas aprēķiniem, kas izriet no aptaujas rezultātu datiem.

Sanāksmes dalībnieks 4 komentē, ka nejutās drošs, vai drīkst kaut ko plānot nākotnei, bet cilvēkam ir jāplāno.

Aiga Kāla skaidro, ka tieši tāpēc ir būtiski organizēt šādas sanāksmes, lai visi tiktu informēti uzreiz par izmaiņām.

Sanāksmes dalībnieks 6 izsaka komentāru, ka savulaik NATURA 2000 teritorijā iestigoja 300 ha meža, kuru gribēja nodedzināt, kas tika apturēts, bet pēc tam maksimāli tika izcirstas visas šīs audzes, izcērtot vērtīgākos kokus. Kad tika runāts ar vietējo mežsargu, tas norādījis, ka saimnieks cērt, ko viņš grib. Izcirstas tika arī damakšņa audzes, kurās auga arī bērzi, tur izveidojās lapu pamežs, pagājušo gadu cirta atkal visu nost. Jautā, kāda jēga tam visam bija, kāpēc pa visu šo laiku kopš šīs darbības ir veiktas nav nekādu bukletu vai izskaidrojuma tam, kādi ir ieguvumi no šādām darbībām.

Gatis Eriņš sniedz atbildi, ka tas tika veikts LIFE-FOR-REST projekta ietvaros. Tika veikti meža dabiskošanas pasākumi, kur netika viss izcirsts, tika veidoti atvērumi, tika atstāti augstie celmi, tika gredzenotas priedes, lai palielinātu stāvošus un gulošus mirušās koksnes apjomus, kas bija pasākums, lai vecinātu meža dabiskošanās procesu, kas bija ļoti tālu no dabiskā mežaudžu stāvokļa, lai veidotu dažāda vecuma jauktu mežaudzi, kas ir stabilāka un noturīgāka pret klimata izmaiņām un citām ietekmēm. Attiecībā uz kontrolētu dedzināšanu, kas tajā platībā tika plānota, tās mērķis bija imitēt dabisku traucējumu, kas šāda tipa mežaudzēs ir bijis gadu tūkstošiem un bija noticis pirms cilvēku iesaistes. Šie visi pasākumi ir zinātniski pamatotā pieejā balstīti mežu ekosistēmu dabiskošanas pasākumi.

Sanāksmes dalībnieki atgriežas pie jautājuma par motorizētiem ūdens transportlīdzekļiem privātos ezeros. **Gatis Eriņš** sniedz atbildi, ka ūdensmotocikli ir traucējums citiem teritorijas apmeklētājiem un šādu transportlīdzekļu izmantošana ezeru sistēmās veicina to, ka tiek paceltas nogulsņējušās sedimenta daļiņas, kas ir barības vielas, kuras līdz tam ūdenstilpnēs ir bijušas inertā stāvoklī nogulsnēs. Tādējādi tās nonāk atpakaļ barības ķēdē un tas veicina ezera tālāku aizaugšanu. Tāpat arī nevēlami ir ūdens līmeņa vilņošanās efekti krasta veģetācijai.

Sanāksmes dalībnieks 3 komentē, ka 4-5 m dziļumā nekādas daļiņas, kas ir apakšā, netiek uzskaitas, vienīgais arguments varētu būt par krasta izskalošanos, ja krastā ir kādi mīkstāki smilšakmeņu veidojumi, bet konkrētais ezers ir privāts ezers, kur jebkurš ezera īpašnieks ir tiesīgs izmantot savu ezera daļu saviem mērķiem tā, lai viņš no tā gūtu labumu. Vai ezera īpašnieki var vienoties par kopīgu līgumu, kas noteiks, ko tur drīkst un ko nedrīkst darīt un tikai tad DAP raksta nosacījumus likumā, kādi ir jāievēro pārējiem apmeklētājiem.

Aiga Kāla atbild, ka tā ir dabas vērtība jūsu īpašumā, tāpēc būtu jāsabalansē publiskās un privātās intereses. Šis priekšlikums ir piefiksēts, kur pārskatā būs sniegta atbilde.

Sanāksmes dalībnieks 3 komentē, ka nepiekrīt šiem argumentiem un ka šis projekts nebūtu īstenojams bez uzņēmumiem, kas sniedz naudu šādu projektu īstenošanai.

Aiga Kāla aicina sniegt priekšlikumus līdz 26. septembrim un pateicas klātesošajiem.

Aiga Kāla slēdz sanāksmi.